

blżej Uczelni

KWARTALNIK | nr 2 (6)/2010

ZJAZD REWOLUCYJNY

VI Zjazd SAUP, który odbył się 8 maja 2010 r. i przyjęte na nim postanowienia to zapowiedź zmian w Stowarzyszeniu.

Pozornie VI Zjazd Stowarzyszenia Absolwentów Uniwersytetu w Poznaniu niczym nie różnił się od wcześniejszych. Licznie przybyli członkowie SAUP. Spotkanie uhonorowali swoją obecnością Profesor Bronisław Marciniak, Rektor UAM; Profesor Jacek Guliński, Prorektor UAM; Profesor Bogdan Marciniak, Prezes Fundacji UAM, założyciel i Honorowy Przewodniczący SAUP; Profesor Stanisław Lorenc, za którego kadencji jako rektora obecny Zarząd rozpoczął swoją działalność. Towarzyszyli nam również Profesor Sylwester Dworacki z Filologii Klasycznej oraz Profesor Andrzej Szwarz z Wydziału Prawa i Administracji. Obrady prowadziła Joanna Nowak, Wiceprzewodnicząca SAUP, która po powitaniu zebranych oraz oddaniu chwilą ciszy hołdu wszystkim zmarłym w ciągu ostatnich lat absolwentom, przekazała głos Profesorowi Bronisławowi Marciniakowi. Rektor życzył Stowarzyszeniu dalszego rozwoju, deklarując przy tym pomoc władz UAM.

Następnie Jerzy Kepel, Przewodniczący SAUP zdał sprawozdanie z ostatnich 3 lat działalności Zarządu. Obfitowały one w wydarzenia związane głównie z realizacją celów statutowych oraz charakteryzowały się umocnieniem organizacyjnym Stowarzyszenia i ugruntowaniem jego pozycji jako partnera UAM. Należy przy tym podkreślić życzliwość i zainteresowanie Władz UAM inicjatywami i działalnością Stowarzyszenia. Zarząd mógł liczyć na wsparcie, pomoc oraz porady zarówno ze strony Władz, jak i pracowników UAM.

Po nim wystąpił Wincenty Pawlaczek, Przewodniczący Komisji Rewizyjnej i odczytał sprawozdanie. Następnie obecni na Zjeździe przyjęli sprawozdanie, udzielając Zarządowi absolutorium.

W dalszej części nastąpiła prezentacja Strategii SAUP i proponowanych zmian w Statucie, które omówił Przewodniczący Jerzy Kepel. Strategia Stowarzyszenia jest dokumentem wychodzącym naprzeciw zmieniającej się rzeczywistości społecznej, jaka otacza śro-

Rejestracja uczestników VI Zjazdu

FOT. (Z) I. DŁUGA

dowisko akademickie Poznania, jak również reakcją na stopniowo fluktuujące zapotrzebowania i oczekiwania kolejnych roczników absolwentów Uniwersytetu w zakresie funkcjonowania organizacji społecznych. Najistotniejsze jej założenia to: otwarcie się na kontakty z możliwie największą liczbą absolwentów, niezależnie od ich formalnej przynależności do Stowarzyszenia, rozszerzenie i zróżnicowanie oferty kierowanej do absolwentów, szeroka współpraca z władzami i komórkami organizacyjnymi Uniwersytetu w budowaniu więzi między absolwentami a uczelnią, prowadzenie szerokiej, profesjonalnej promocji zewnętrznej i komunikacji z absolwentami, pozyskiwanie środków finansowych z zewnątrz. Zmiana Statutu jest wstępnym warunkiem możliwości m.in. ewentualnego wszczęcia postępowania o uznanie Stowarzyszenia za organizację pożytku publicznego.

Przyjęcie tych dokumentów – przygotowanych w ostatnich miesiącach przez specjalnie powołany Zespół – poprzedziła ciekawa dyskusja, w której przeważały głosy wysoko oceniające propozycje. Stanowią one rewolucyjny krok w działalności SAUP. Najważniejsza i najbardziej widoczna jest zmiana nazwy na Stowarzyszenie Absolwentów Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza (SAUAM). Treść przyjętych dokumentów, znaleźć można na stronie <http://absolwenci.amu.edu.pl>

W tej części Zjazdu głos zabrali Profesor Bogdan Marciniak oraz Profesor

Rozpoczęcie obrad – Prof. B. Marciniak, Rektor UAM; J. Nowak, Wiceprzewodnicząca SAUP; J. Kepel, Przewodniczący SAUP

Jacek Guliński, którzy deklarowali dalszą, trójstronną współpracę między UAM, Fundacją UAM i SAUAM.

Kolejnym punktem programu Zjazdu było uroczyste odsłonięcie Ławeczki Heliodora Świącickiego przed Aulą UAM, z udziałem przedstawicieli Rodziny Heliodora Świącickiego.

Nasze Stowarzyszenie zainicjowało publiczną zbiórkę funduszy na ten cel – od członków i miłośników udało się zgromadzić około 3000 zł. Za wszystkie wpłaty serdecznie dziękujemy.

Po przerwie uczestnicy Zjazdu SAUAM przystąpili do wyborów nowego Zarządu i Komisji Rewizyjnej.

W skład Zarządu na lata 2010-2013 weszli:

Jerzy Kepel – Przewodniczący
Michał Kruczkowski – Wiceprzewodniczący

Maria Czerwińska – Sekretarz
Witold Stasiewski – Skarbnik

Ilona Długa
Małgorzata Dryjska

Anna Górna – Kubacka
Kamil Hajdukiewicz

Zbigniew Jaśkiewicz

Witold Namerla

Mariusz Polarczyk

Maria Zalewska

Komisja Rewizyjna składa się z następujących osób:

Józef Kotlarek

Maria Magdalena Młyńczak

Maria Nowakowska

Po podziękowaniach, jakie Przewodniczący skierował do uczestników Zjazdu za udział i zaangażowanie, odbył się koncert kameralny, a następnie część nieoficjalna.

Ilona Długa

**Stowarzyszenie Absolwentów UAM
oddaje cześć
Członkom Delegacji,
którzy 10 kwietnia 2010 r.
zginęli w katastrofie lotniczej pod Smoleńskiem.**

**Był wśród nich
Generał Franciszek Gągor,
absolwent filologii angielskiej
na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza
w Poznaniu**

**Wszystkim, którzy stracili Najbliższych
składamy wyrazy współczucia**

CAŁE SWOJE SERCE I MAJĄTEK ODDAŁ MŁODZIEŻY

Heliodor Świąćicki urodził się w połowie XIX w. w Śremie. Wychowany w atmosferze polskich tradycji oraz piękna mowy ojczystej, po ukończeniu gimnazjum został studentem Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Wrocławskiego. Zdobył tytuł doktora wraz z dyplomem medycyny i chirurgii oraz zdał – obowiązkowy wówczas – krajowy egzamin lekarski. W 1833 r. wrócił na stałe do Poznania i stał się powszechnie cenionym lekarzem.

Od 1887 r. mieszkał w Pałacu Działyńskich przy Starym Rynku, gdzie urządził swoją klinikę położniczo-ginekologiczną. W lecznicy stosował najnowsze osiągnięcia, wykonywał najpoważniejsze operacje, wprowadzając aparaty i narzędzia własnego pomysłu. Jako jeden z pierwszych w medycynie światowej prowadził badania histopatologiczne. Ogłosił ponad 200 publikacji. Udział w Towarzystwie Przyjaciół Nauk w Poznaniu, którego członkiem był także jego ojciec, również lekarz, dr Tadeusz Świąćicki. Sam Heliodor Świąćicki w 1915 r. objął prezesurę TPN.

Stanął także na czele tzw. Komisji Organizacyjnej Uniwersytetu Polskiego w Poznaniu, nazwanej później „Komisją Uniwersytecką”. Pierwsze jej posiedzenie odbyło się 11 listopada 1918 r., natychmiast po dotarciu do Poznania wiadomości o zakończeniu działań wojennych. Dnia 5 kwietnia 1919 r. wybrano Heliodora Świąćickiego pierwszym Rektorem Uniwersytetu Poznańskiego. Powierzano mu tę funkcję aż sześć razy. Inaugura-

Przecięcie wstęgi

Pierwsi na ławeczce (od lewej): Heliodor Świąćicki, Prof. B. Marciniak, Rektor UAM; Prof. B. Marciniac, Prezes Fundacji UAM; J. Kepel, Przewodniczący SAUP; Przedstawiciel Rodziny Świąćickich

cja pierwszego roku akademickiego 7 maja 1919 r. odbyła się dokładnie w czterechsetną rocznicę założenia Akademii Lubrańskiego.

Ostatnie miesiące życia Heliodor Świąćicki spędził na zadysponowanie swoim majątkiem. W sierpniu 1923 r., będąc już poważnie chorym, podpisał akt założenia fundacji „Nauka i Pra-

ca”, w którym majątek przeznaczył na pomoc materialną dla polskiej młodzieży akademickiej i pracowników nauki oraz na popieranie publikacji prac naukowych. Zakupił działki w okolicach Poznania, przeznaczając je na cele społeczne i publiczne, m.in. dla Uniwersytetu Poznańskiego. Heliodor Świąćicki zmarł 12 paź-

dziernika 1923 r. w Poznaniu. Został pochowany w grobowcu rodzinnym na cmentarzu przy ul. Bukowskiej w Poznaniu. W listopadzie 1946 r. jego szczątki przeniesiono na tzw. Skałkę Poznańską, do Grobów Zasłużonych w podziemiach kościoła św. Wojciecha.

Opracował Mariusz Polarczyk

PATRZCIE W NIEBO!

„Macie wyjątkowe szczęście – rzadko niebo jest tak czyste i daje możliwość tak dobrych obserwacji” – usłyszeliśmy w kwietniowy wieczór, gdy ogarnięci obawami, czy chmura pyłu wulkanicznego nie zasłoni nam księżycą pojawiliśmy się na wycieczce w Obserwatorium Astronomicznym UAM.

Zainteresowanie wycieczką przerosło nasze oczekiwania – zebrałiśmy 2 grupy. Uczestniczyli w niej nie tylko absolwenci, ale też studenci. Kiedy jedna grupa słuchała niezwykle zajmującego wykładu na temat Wszechświata, druga zwiędziała obserwatorium, oglądała teleskopy i obserwowała niebo.

Każdy z nas przyszedł na to spotkanie z innym wyobrażeniem badań astronomicznych na poznańskim Uniwersytecie. Myśleliśmy, że zoba-

czymy ultranowoczesne urządzenia. Tymczasem okazało się, że do dyspozycji mamy „nieco starszy” obiekt, który ustawiany jest ręcznie. Prawdziwy podziw ogarnął nas, kiedy słuchaliśmy, jakich odkryć nim dokonano. Jego wiek nie przeszkodził oczywiście w obserwacji nieba. Nie było chyba nikogo, kto nie krzyknąłby z zachwytem, gdy przed nim, wydawałoby się, że na wyciągnięcie ręki, znalazł się... Księżyc i bardzo dokładnie widoczne jego krater. Nieco gorzej było

Przy teleskopie

z obserwowaniem Wenus, która szybko przesuwiała się po firmamencie i trzeba było co chwilę przestawiać urządzenie.

Po tych wrażeniach przeszliśmy do sali, gdzie wysłuchaliśmy multi-

medialnego wykładu popularnonaukowego. Prowadzony był w sposób ciekawy i językiem prostym – rozumiałym zarówno przez dzieci, jak i zadeklarowanych humanistów.

Ilona Długa

BIBLIOTEKA NIEZWYKŁA

Biblioteka Uniwersytecka w Poznaniu jest rozpoznawalna przez wszystkich studentów i absolwentów UAM – nie sposób ukończyć studiów nie korzystając z jej zasobów.

Przy ul. Ratajczaka w Poznaniu, gdzie mieści się jej siedziba, od początku XX wieku działała niemiecka biblioteka cesarza Wilhelma. Wszechnica Piastowska przejęła ten księgozbiór w 1919 roku na potrzeby tworzonego polskiego Uniwersytetu.

Biblioteka Uniwersytecka dysponuje 4,9 mln egzemplarzami książek i czasopism. W gmachu głównym znajduje się 2,8 mln, a pozostałe w wypożyczalniach wydziałowych. Oprócz książek w tradycyjnej wersji drukowanej, zbiory uzupełniane są o e-booki – przeszło 11 tys. tytułów – oraz czasopisma – ponad 55 tys. tytułów (z czego 3 tys. w wersji drukowanej, a pozostałe 52 tys. w elektronicznej). Biblioteka tworzy także samodzielnie zasoby elektroniczne, skanując swoje materiały i umieszczając je w Wielkopolskiej Bibliotece Cyfrowej. Nowoczesna, samoobsługowa wypożyczalnia udostępnia około 90 tys. podręczników i skryptów.

11 lat temu Bibliotekę Uniwersytecką skomputeryzowano i obecnie z wielu usług można korzystać elektronicznie. Na przykład poszukując jakiejś książki nie trzeba wertować fiszek, bo dane o zbiorach dawnych i nowych wpływach umieszczane są w katalogu elektronicznym, obejmującym dziś około 1,6 mln pozycji.

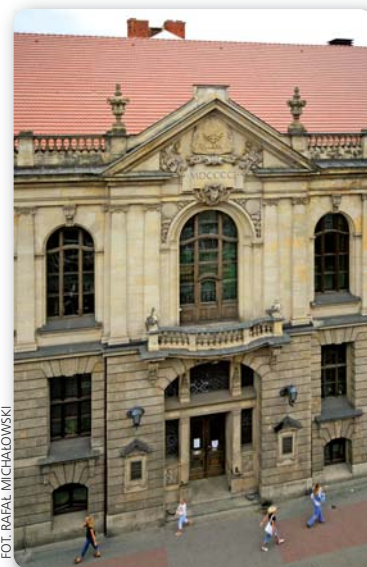
Biblioteka prowadzi serwis informacji elektronicznej pt. „Zapytaj bibliotekarza”. Usługa ta, dostępna we wszystkie dni tygodnia do godz. 23.00, cieszy się coraz większym powodzeniem. Możliwe są również wypożyczenia i rezerwacje międzybiblioteczne, co ma szczególne znaczenie w przypadku unikatowych woluminów.

Oprócz tradycyjnego wypożyczenia książek czy przeglądania czasopism, dzięki wprowadzonej informatyzacji, możliwe jest korzystanie z jej zasobów i usług bez wychodzenia z domu, poprzez dostęp internetowy. W ten sposób można zamawiać książki, rezerwować je, przedłużać terminy wypożyczenia, otrzymywać powiadomienie o terminie zwrotu, prze-

glądać zasoby elektroniczne. Dzięki temu w 2009 roku już 51% wszystkich udostępnień stanowiły udostępnienia elektroniczne.

Z zasobów w gmachu przy ul. Ratajczaka korzystają nie tylko studenci, doktoranci czy pracownicy UAM, ale także osoby z innych instytucji, jeśli jest to niezbędne do wykonywania obowiązków zawodowych, czy celów naukowych. Czytelnie biblioteki głównej i wydziałowych są ogólnodostępne dla wszystkich po okazaniu dokumentu tożsamości. W 2006 roku w zwykłym gmachu zamontowano nowoczesną windę, co ułatwiło dostęp osobom niepełnosprawnym.

Dr Artur Jazdon, wieloletni Dyrektor Biblioteki Uniwersyteckiej, zapytany, które z zasobów są najważniejsze, odmówił jednoznacznej odpowiedzi. Tłumaczył, że dla bibliofila wszystkie starodruki są cenne. Z racji własnych zainteresowań wymienił XIX-wieczne druki wielkopolskie. Z pasją mówił także o najstarszym dziele – pochodzącej prawdopodobnie z XII wieku tzw. kantyczce Adolfa Chybińskiego – fragmencie utworu muzycznego. Znajdują się tu także m.in. XVI- i XVII-wieczne starodruki, w tym cenne Polanica. Od lat tworzona jest kolekcja ikonograficzna, stanowiąca unikatowy zbiór widokówek i zdjęć starego Poznania. Biblioteka szczyci się również posiadaniem 64 tys. druków masońskich – są one cenne jako ewenement w skali światowej. Kolejne przykłady rzadkich eksponatów to Atlas Ptolemeusza z XVI wieku oraz globus o średnicy 50 cm niemieckiego kartografa i artysty Mateusza Greuter'a z 1632 roku. Na świecie istnieją jeszcze najwyżej dwa takie egzemplarze. W ubiegłym roku Prof. Jerzy Golos z warszawskiej Akademii Muzycznej, po wieloletnich badaniach ustalił, że będąca w poznańskich zbiorach „Heca czyli polowanie na zającą” jest najstarszą polską operą z XVII wieku. W tym czasie odkryto też, że w poznańskich zasobach znajdują nieznanne dotąd rękopisy poezji Emila Zygadłowicza.

Fasada Biblioteki Uniwersyteckiej współcześnie

FOT. RAFAŁ MICHAŁOWSKI

Biblioteka Uniwersytecka, jako jedna z siedemnastu w Polsce, otrzymuje egzemplarze obowiązkowe, co wzbogaca jej zbiory o większość nowowydanych w naszym kraju tytułów. Współpracuje m.in. z Instytutem Goethego, Alliance Francaise oraz British Council.

Instytucja ta już dawno przestała spełniać wyłączną rolę uczelnianej wypożyczalni i stała się swoistym centrum kulturalnym. Cyklicznie odbywają się tutaj wystawy – warto wspomnieć dwie ostatnie: „Uniwersytet Stefana Batorego w Wilnie – 1919-1939” i poświęconą 200. rocznicy urodzin Fryderyka Chopina, a także spotkania autorskie, promocje książek, wykłady, prezentacje, a nawet wieczory kabaretowe.

Nowoczesność Biblioteki Uniwersyteckiej potwierdza też fakt, że ma ona swoje konto i grono miłośników na portalu społecznościowym Facebook.

Kasia Mamocha

Autorka i redakcja składają serdeczne podziękowania Panu Dyrektorowi Dr. Arturowi Jazdonowi za rozmowę i pomoc w przygotowaniu artykułu oraz Panu Rafałowi Michałowskiemu za udostępnienie zdjęcia

Biblioteka Cesarza Wilhelma

FOT. ZBIORY IKONOGRAFICZNE BIBLIOTEKI UNIWERSYTECKIEJ W POZNAŃU

Wszystkich absolwentów Uniwersytetu w Poznaniu zapraszamy – oprócz wstępowania do SAUP – także do współpracy przy tworzeniu kwartalnika „Bliżej Uczelni”.
Jeśli masz ciekawy pomysł, mieszkasz w interesującym miejscu, lubisz i umiesz pisać krótkie notatki, długie artykuły, felietony czy wiersze i chciałbyś współredagować naszą gazetę, napisz do nas na adres: blizej-uczelni@wp.pl

